

Prof. dr. Miguel De Jonckheere, Decaan van de faculteit Recht en Criminologie nodigt u vriendelijk uit op de openbare verdediging tot het behalen van de academische graad van

DOCTOR IN DE RECHTEN

van de heer Peter Vanvelthoven

die zal plaatsvinden op

Vrijdag 19 september 2025 om 13:00

In Aula I.2.02

Gebouw I, Vrije Universiteit Brussel, Pleinlaan 2 – 1050 Etterbeek

DE IMPACT VAN EEN SNEL VERANDERENDE SAMENLEVING OP HET INTERNATIONALE BELASTINGSTELSEL EN HOE BELGIË DAAROP UNILATERAAL KAN INSPELEN

PROMOTOREN

Prof. dr. Michel Maus

Vrije Universiteit Brussel

Prof. dr. Miguel De Jonckheere

Vrije Universiteit Brussel

EXAMENCOMMISSIE

**Prof. dr. Jean-Philippe Van West
(voorzitter)**

Vrije Universiteit Brussel

Prof. dr. Stefaan Smis

Vrije Universiteit Brussel

Prof. dr. Sylvie De Raedt

Universiteit Gent en Universiteit
Antwerpen

Prof. em. dr. Nicole Plets

Universiteit Antwerpen

Aansluitend bent u van harte welkom op de **receptie**. U kan zich hiervoor [inschrijven](#) tot en met zondag 14 september.

Een platte grond van de campus vindt u [hier](#).

Komt u met de auto, dan neemt u best ingang 6 langs de Triomflaan. U kunt vervolgens parkeren onder gebouw I. Voor een vlotte toegang tot de parking kunt u uw nummerplaat vooraf [registreren](#).

Samenvatting

In een wereld die steeds sneller verandert onder invloed van globalisering, digitalisering, klimaatverandering en geopolitieke verschuivingen, staat ook het fiscale landschap onder druk. Dit doctoraat onderzoekt hoe België, binnen de grenzen van zijn fiscale soevereiniteit, kan inspelen op de uitdagingen van de 21ste eeuw. De studie vertrekt vanuit de vaststelling dat bestaande internationaal belastingstelsel, gebaseerd op fysieke aanwezigheid en nationale grenzen, steeds minder toereikend is in een digitale en geglobaliseerde economie.

De digitalisering van de economie heeft geleid tot nieuwe bedrijfsmodellen waarbij multinationale ondernemingen, met name digitale spelers, economische waarde creëren in landen zonder daar fysiek aanwezig te zijn. Dit ondermijnt het draagvlak voor belastingen en leidt tot een oneerlijk speelveld tussen traditionele en digitale bedrijven. Tegelijkertijd zorgen automatisering, robotisering en kunstmatige intelligentie voor fundamentele veranderingen op de arbeidsmarkt, met mogelijke gevolgen voor de financiering van de welvaartsstaat. De opkomst van de metaverse voegt daar een extra dimensie aan toe, met nieuwe juridische en fiscale uitdagingen rond eigendom, transacties en soevereiniteit in een virtuele ruimte zonder grenzen.

Het doctoraat onderzoekt in hoeverre België unilateraal fiscale maatregelen kan nemen, zoals een digitaaldienstenbelasting, een belasting op de fysieke levering van online bestellingen of een hervorming van investeringsaftrekken gekoppeld aan jobcreatie. Ook de mogelijkheid om inkomsten uit de metaverse te belasten wordt geanalyseerd, evenals de juridische haalbaarheid van een belasting op cannabisverkoop bij een eventuele legalisering. Uit het onderzoek blijkt dat België binnen zijn fiscale soevereiniteit over enige beleidsruimte beschikt, maar dat deze sterk wordt begrensd door internationale verdragen, Europese regelgeving en economische realiteiten.

Een belangrijke conclusie is dat multilaterale samenwerking essentieel blijft om structurele problemen zoals belastingontwijking, grondslaguitholling en winstverschuiving doeltreffend aan te pakken. De invoering van een wereldwijde minimumbelasting van 15% is een stap in de goede richting, maar onvoldoende om de fiscale uitdagingen van de digitale economie volledig te ondervangen. Het proefschrift pleit daarom voor een herziening van het internationale belastingstelsel, onder meer via het concept van "aanmerkelijke economische aanwezigheid", waarbij ook zonder fysieke vestiging belasting kan worden geheven op basis van een digitale en economische verwevenheid met een land.

Dit onderzoek tracht een waardevolle bijdrage te leveren aan het debat over fiscale rechtvaardigheid, soevereiniteit en de noodzaak van een toekomstgericht belastingbeleid dat gelijke tred houdt met maatschappelijke en technologische evoluties.